

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/168/2018
Identifikačné číslo spisu: 3814211987
Dátum vydania rozhodnutia: 30.04.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ján Šikuta
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:3814211987.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne S., bývajúcej v S., zastúpenej JUDr. Igorom Gažíkom, advokátom, so sídlom v Prievidzi, Bojnická cesta č. 7, proti žalovanej B. bývajúcej v T., o vrátenie daru, vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 13 C 96/2014, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 28. marca 2018, sp. zn. 17 Co 121/2017, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prievidza (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 11. januára 2017 č. k. 13 C 96/2014-447 žalobu žalobkyne zamietol. Žalobkyňa sa žalobou domáhala od žalovanej vydania polovice z nehnuteľnosti vedenej v katastri nehnuteľností Okresného úradu Prievidza na LV č. XXXX pre kat. úz. T., a to rodinný dom súp. č. XXX postavený na parc. CKN č. XXX/X a náhrady trov konania. Svoju žalobu odôvodnila tým, že uzavrela spolu so svojim neb. bratom W. a žalovanou darovaciu zmluvu, na základe ktorej žalobkyňa a neb. brat, ako darcovia darovali žalovanej ako obdarovanej predmetnú nehnuteľnosť do výlučného vlastníctva žalovanej. Predmetnou žalobou sa domáhala od žalovanej vrátenia daru v zmysle § 630 Občianskeho zákonníka, keďže sa žalovaná ako obdarovaná voči žalobkyňi ako daryni správala tak, že porušovala dobré mravy. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd prvej inštancie k záveru, že žaloba žalobkyne, ktorou sa domáha vrátenia daru, je nedôvodná, nakoľko žalobkyňa nepreukázala také hrubé porušenie dobrých mravov zo strany žalovanej voči žalobkyňi, či členom jej rodiny, ktoré by bolo možné považovať za hrubé porušenie dobrých mravov s ohľadom na princíp vzájomnosti. Súd zohľadnil aj správanie žalobkyne ako daryne voči žalovanej ako obdarovanej a zistil, že táto sa sama správala voči žalovanej v rozpore s dobrými mravmi a práve aj jej správanie bolo jednou z príčin nevhodného správania sa obdarovanej voči nej. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie uzavrel, že neboli naplnené zákonné predpoklady na vrátenie daru žalovanou žalobkyňi podľa § 630 Občianskeho zákonníka, keďže správanie sa žalovanej (obdarovanej) voči žalobkyňi (daryni) nespĺňalo požiadavku hrubého porušenia dobrých mravov vzhľadom na vzájomné vzťahy, komunikáciu a správanie sa strán sporu navzájom.

2. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 28. marca 2018, sp. zn. 17 Co 121/2017 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Odvolací súd sa po preskúmaní napadnutého rozhodnutia plne stotožnil so skutkovými aj s právnymi závermi súdu prvej inštancie. Vyhodnotil ako správne zohľadniť, postupujúc v súlade s rozhodovacou praxou súdov, aj správanie žalobkyne, keď táto sa sama voči žalovanej správala v rozpore s dobrými mravmi, pričom toto sa preukázalo z konkrétnych svedeckých výpovedí, či už samotnej žalobkyne, alebo aj svedkov vypočutých v konaní, zo spisov z priestupkových konaní. Odvolací súd v postupe súdu prvej inštancie nevzhladol pochybenia, keď tento vykonal rozsiahle dokazovanie, nevychádzal iba z jedného dôkazu. Dôkazy vyhodnotil jednotlivo i v ich vzájomnej súvislosti a dospel k správnym skutkovým aj právnym záverom. Dodal, že súd prvej inštancie ustálil skutkový základ pre rozhodnutie z množstva dôkazov (bod 3 rozsudku súdu prvej inštancie), z ktorých jasne vyplynul záver o zamietnutí žaloby kvôli nenaplneniu hypotézy právnej normy stanovenej v § 630 Občianskeho zákonníka.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa, ktorého prípustnosť a dôvodnosť videla v ustanoveniach § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. a/, alternatívne písm. b/ CSP.

3.1. Pokiaľ ide o dôvody podľa § 420 písm. f/ CSP žalobkyňa dôvodila tým, že súdy nesprávnym procesným postupom jej znemožnili, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Poukázala na Základné princípy čl. 2 a čl. 3 CSP, judikatúru ESLP, rozhodnutia Ústavného súdu SR I. ÚS 242/2007, I. ÚS 114/2008, III. ÚS 36/2010 ako aj ďalšie zákonné ustanovenia CSP, ktoré pojednávajú o náležitostiach a kvalite odôvodnenia súdnych rozhodnutí. Namietala, že súdy neuviedli, ktoré skutočnosti považovali za preukázané, neuviedli, z ktorých dôkazov súdy vychádzali, ako aj neuviedli, ako vyhodnotili jednotlivé dôkazy. Podľa dovolateľky bolo potrebné zistiť a vyhodnotiť správanie darcu voči obdarovanému, či práve to nebolo príčinou aj nevhodného správania sa obdarovanej voči daryni. Dovolateľka v dovolaní poukázala na ďalšie dôkazy, ku ktorým súd nezaujal žiadne stanovisko. V ďalšom poukázala na viaceré rozpory v skutkových zisteniach a vyhodnocovaní dôkazov.

3.2. Pokiaľ ide o dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dôvodila, že „právna otázka, ktorú súd vyriešil v tomto konaní mohla byť nepriamo riešená aj v rozhodnutiach dovolacieho senátu najvyššieho súdu a jeho ustálenej judikatúry, tak, že vo veciach, v ktorých sa riešili obdobné právne otázky riešená priamo nebola, čo môže znamenať negatívne vyriešenie právnej otázky, a teda, že takéto právo nemá oporu v zákone“. Alternatívne uviedla ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, nakoľko podľa dovolateľky rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej právomoci súdu ešte nebola vyriešená. Poukázala na to, že súd prihliadol na správanie daryne proti rodine obdarovanej a na správanie rodiny A. všeobecne a prišiel k záveru, že ich vzťahy sú tak narušené, že nebolo možné uplatniť právo na vrátenie daru z dôvodu hrubého porušenia dobrých mravov. Podľa dovolateľky je ale tento názor nesprávny a v rozpore s ustálenou judikatúrou, nakoľko žiaden dovolací súd sa takýmto právnym názorom vyslovene nezaoberal. Uvedenému názoru svedčí i ustálená judikatúra súdov, podľa ktorej obdarovaný nezodpovedá za správanie svojej rodiny voči darcovi. Na druhej strane v zmysle zákonnej dikcie obdarovaný nemá porušovať hrubým spôsobom dobré mravy voči rodine darcu. Tieto zákonné ustanovenia vzájomne vytvorili logickú konštrukciu spolu s ustálenou judikatúrou súdu spočívajúcu v tom, že obdarovaný v prípade, že hrubo porušuje dobré mravy voči rodine darcu a zároveň túto ujmu rodinných príslušníkov môže darca znášať ako ujmu sebe vlastnú, má právo na vrátenie daru. Podľa ustálenej judikatúry právo na vrátenie daru nemá darca vtedy, keby sa jednalo o zásah voči členom rodiny v prípade, že by jeho vzťah s dotýčným členom rodiny, voči ktorému smeruje porušovanie dobrých mravov, bol indiferentný alebo dokonca záporný. Obdobne právny názor súdu, ktorý pri vzájomných potýčkach a rozbrojoch medzi darcom a obdarovaným nezisťoval a nerozlišoval, kým a v akej miere boli spôsobené, odporuje ustálenej súdnej praxi, resp. súdna prax dovolacieho súdu ešte neriešila. Došiel k právnemu záveru, že akékoľvek rozpory medzi darcom a rodinou obdarovaného, vrátane obdarovaného, bez ohľadu na to, kto ich zapríčinil a v akom rozsahu, a či reakcia darcu bola primeraná, pokladal za dôvod na nevrátenie daru. Uvedené je o to prekvapujúce, že sám súd citoval rozhodnutia R 88/1998, R 31/1999, R 61/1997. Výnimkou by bolo iba také správanie sa obdarovaného,

ktoré by bolo v zrejmom nepomere k správaniu sa samotného darcu, pričom sa odvolala na „Ro NS SR z 27. mája 2008, sp. zn. 2 Cdo 108/2007“. Navrhla, aby dovolací súd rozhodnutia súdov oboch inštancií zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalovaná navrhla dovolanie ako nedôvodné odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 a 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním.

6. Dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

7. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, je otázkou zákonnosti a jej riešenie patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012, 1 Cdo 18/2018, 3 Cdo 42/2017, 5 Cdo 87/2017, 8 Cdo 99/2017).

8. Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov civilného procesu osobitné postavenie. Na rozdiel od odvolania ako riadneho opravného prostriedku, ktorým možno napadnúť ešte neprávoplatné rozhodnutie, ide v prípade dovolania o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť. Právna úprava vychádza z tejto mimoriadnej povahy dovolania a v nadväznosti na to aj upravuje podmienky, za ktorých je dovolanie prípustné. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach túto osobitosť a mimoriadnosť dovolania často vysvetľuje konštatovaním, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 109/2018, 2 Cdo 165/2017, 3 Cdo 14/2017, 4 Cdo 157/2017, 5 Cdo 155/2016, 6 Cdo 107/2012 a 8 Cdo 67/2017).

9. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

10. Mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie úspešne napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

11. V danom prípade žalobkyňa uplatnila dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dôvodila najmä, že sudy neuviedli, ktoré skutočnosti považovali za preukázané, neuviedli, z ktorých dôkazov sudy vychádzali, ako aj neuviedli, ako vyhodnotili jednotlivé dôkazy. Dovolateľka poukázala na výpovede svedkov, listinné dôkazy, ako aj na ďalšie dôkazy, ku ktorým sudy nezaujali žiadne stanovisko.

12. K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP dovolací súd uvádza nasledovné. Pokiaľ ide o prípustnosť dovolania žalobkyne podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolací súd uvádza, že znakmi vady zmätočnosti konania podľa tohto ustanovenia sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

13. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentami a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Súd sa z tohto dôvodu nemusí v odôvodnení svojho rozhodnutia zaoberať úplne všetkými dôvodmi a argumentami procesných strán; postačujúcim je, ak z odôvodnenia rozhodnutia sú zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (viď tiež II. ÚS 76/07).

14. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou najvyššieho súdu považovaná za inú procesnú vadu než je zmätočnosť, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá (porovnaj R 111/1998). K uvedenej námietke nepreskúmateľnosti a nedostatku v odôvodnení rozhodnutí súdov nižšej inštalácie, dovolací súd odkazuje na stanovisko, ktoré prijalo občianskoprávne kolégium najvyššieho súdu ešte za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku dňa 3. decembra 2015 a je publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Od tohto stanoviska dovolací súd aj za účinnosti CSP (§ 420 písm. f/ CSP) nevidí dôvod sa odkloniť.

15. Pod pojmom „procesný postup“ sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra pojednania veci, to, ako súd viedol spor, znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu.

16. Dovoláním napádaný rozsudok podľa názoru dovolacieho súdu uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokovanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy a úvahy, z ktorých odvolací súd vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení.

17. Treba mať na pamäti tiež to, že konanie pred súdom prvej inštalácie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštalácie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci, rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštalácie. V danom prípade ale odvolací súd aj vysvetlil ďalšie svoje úvahy, prečo považuje rozhodnutie súdu prvej inštalácie za správne.

18. Ani za účinnosti CSP nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu prípadne spočíva na nesprávnych právnych záveroch (porovnaj najmä judikáty R 54/2012 a R 24/2017). Za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv strany sporu.

19. Dôvodom, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je tiež nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných

dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993, R 125/1999 a R 42/1993.

20. Aj z pohľadu judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) je potrebné konštatovať, že dovolateľke sa dostalo v konaniach pred súdmi oboch inšancií kontradiktórneho procesu. V rôznych štádiách súdneho konania mala možnosť (aj prostredníctvom právneho zástupcu) predkladať argumenty, ktoré považovala za relevantné pre svoj prípad, a bola aj verejne vypočutá pred súdmi oboch inšancií. Faktické a právne zdôvodnenie rozsudkov nižších súdov boli primerane obsiahle. Odvolací súd sa vysporiadal ako s faktami, tak aj s právnou argumentáciou súdu nižšej inšancie, rovnako ako s návrhmi predloženými dovolateľkou. Nebolo teda možné prísť k záveru, že by sa odvolací súd nezaoberal argumentami dovolateľky (porovnaj *Bochan proti Ukrajine*, č. 7577/02, § 84, 3. máj 2007).

21. Princíp rovnosti zbraní vyžaduje, aby strana v spore mala rozumnú možnosť prezentovať svoj prípad za rovnakých podmienok tak, aby nebola postavená do podstatne nevýhodnej situácie vo vzťahu k druhej strane sporu (*Kress proti Francúzsku*, 2001-VI, § 72, *GCH, Dombo Beheer proti Holandsku*, A 274 1993, 18 EHRR 213, § 33, *AB proti Slovensku*, 2003, *Fretté proti Francúzsku*, 2002-I., 38 EHRR 438).

22. Primárne je na národných súdoch vyhodnotiť dôkazy, ktoré boli v konaní predložené ako aj relevantnosť ktoréhokoľvek dôkazu, ktorý strana sporu produkovala (*Letinčić proti Chorvátsku* č. 7183/11, §§ 33-37, 3. máj 2016, *Elsholz proti Spolkovej republike Nemecko [GC]*, č. 25735/94, § 66, *ECHR 2000 VIII*, a *Mantovanelli proti Francúzsku*, 18. marec 1997, § 34, *Reports of Judgments and Decisions 1997 II*).

23. Z vyššie uvedeného vyplýva, že dovolanie v časti, v ktorej sa namieta existencia procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP, keď nebolo preukázané, že by došlo k nesprávnemu procesnému postupu tým, že by nebolo zachované rovné postavenie strán, ako aj že súdy správne nevyhodnotili vykonané dôkazy, teda že by došlo k porušeniu práva dovolateľky na spravodlivý proces, treba odmietnuť ako neprípustné podľa § 447 písm. c/ CSP.

24. Pokiaľ ide o dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, alternatívne podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, tu dovolací súd uvádza nasledovné.

25. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť, v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

26. Pokiaľ dovolateľ v takom dovolaní nevymedzí právnu otázku a neoznačí ustálenú súdnu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach a predpokladoch o tom, ktorú otázku, a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli. V prípade absencie uvedeného dovolací súd nemôže pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým ani vyhľadávať všetky do úvahy prichádzajúce rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky. V opačnom prípade by uskutočnil dovolací súd prieskum priechiaci sa nielen všeobecne novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj konkrétne cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (pozri *Števíček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK, str. 1382 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Cdo 6/2017, sp. zn. 3 Cdo 28/2017*).

27. Preto dovolací súd najskôr riešil otázku prípustnosti dovolania z dôvodu § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, teda, či dovolateľ jasne vymedzil konkrétny, zákon predpokladaný dovolací dôvod, či presne uviedol, ktorý konkrétny judikát uverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, resp. rozhodnutie dovolacieho súdu ustálené v jeho rozhodovacej praxi nerešpektoval odvolací súd vo svojom rozhodnutí. Tento dôvod prípustnosti sa musí viazať na konkrétnu ustálenú rozhodovaciu prax najvyššieho súdu, ktorá nebola rešpektovaná zo strany odvolacieho súdu, a to v tom, že odvolací súd zaujal iný právny záver, než aký v konkrétnej právnej otázke zaujal najvyšší súd. Totiž jednotnou interpretáciou zákona sa zabezpečuje jednota uplatnenia právnej úpravy v rovnakých prípadoch, zvyšuje sa právna istota a subjektom práva sa umožňuje predvídať postup súdu, ktorý právna norma ukladá alebo predvída.

28. Najvyšší súd už dospel k záveru, podľa ktorého „ustálená prax dovolacieho súdu“ je vyjadrená predovšetkým v rozhodnutiach alebo stanoviskách najvyššieho súdu, ktoré sú publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia najvyššieho súdu nespochybnili názory obsiahnuté v rozhodnutí dosiaľ nepublikovanom, alebo dokonca tieto názory akceptovali, prípadne myšlienkovy na ne nadviazali a rozviedli alebo z nich vychádzali (3 Cdo 6/2017, 3 Cdo 158/2017, 4 Cdo 95/2017, 4 Cdo 161/2017, 5 Cdo 87/2017, 6 Cdo 21/2017, 6 Cdo 129/2017, 8 Cdo 33/2017).

29. Pokiaľ ide o formuláciu dovolacieho dôvodu a konkretizáciu právnej otázky, dovolateľka podľa obsahu dovolania právnu otázku riešenú odvolacím súdom nekonkretizovala a neuviedla, ako ju riešil odvolací súd, a ako by mala byť riešená. V predmetnej veci dovolateľka naformulovala znenie právnej otázky tak, že právna otázka, ktorú odvolací súd vyriešil v tomto konaní mohla byť nepriamo riešená aj v rozhodnutiach dovolacieho senátu najvyššieho súdu a jeho ustálenej judikatúry tak, že vo veciach, v ktorých sa riešili obdobné právne otázky riešená priamo nebola, čo môže znamenať negatívne vyriešenie právnej otázky, a teda, že takéto právo nemá oporu v zákone (bod 8 dovolania). Z uvedeného dovolaciemu súdu nie je zrejmé v zmysle obsahu dovolania, čo má byť predmetom formulácie zásadnej právnej otázky, ktorá má podklad v odvolacom konaní.

30. Pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, dovolací súd má za to, že súčasné uplatnenie oboch dovolacích dôvodov podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP sa navzájom vylučuje, nakoľko z logiky veci vyplýva, že ak určitá právna otázka nebola ešte vyriešená, tak zároveň nie je možné sa odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

31. Pokiaľ ide o vyššie uvedený dovolací dôvod, žalobkyňa v podstate rozporuplne dôvodila, tým že súd prihliadol na správanie daryne proti rodine obdarovanej a na správanie rodiny žalovanej všeobecne a prišiel k záveru, že ich vzťahy sú tak narušené, že nebolo možné uplatniť právo na vrátenie daru z dôvodu hrubého porušenia dobrých mravov, ktorý názor je nesprávny, v rozpore s ustálenou judikatúrou, nakoľko žiaden dovolací súd sa takýmto právnym názorom vyslovene nezaoberal. Dovolaťka si sama rozporuje v dovolaní, keď na jednom mieste tvrdí, že tento právny problém ešte nebol súdmi riešený, a na strane druhej zároveň argumentuje, že názor, ktorý zaujali súdy v danej veci je v rozpore s ustálenou súdnou praxou.

32. V tomto smere je nepochybné, že súdy sa v mnohých prípadoch zaoberali právnou otázkou, za akých konkrétnych okolností je možné úspešne sa domáhať vrátenia daru, a samotná dovolateľka to v dovolaní aj potvrdzuje, keď odkazuje na judikatúru najvyššieho súdu R 88/1998, R 31/1999, R 61/1997, ako aj na výnimky (sp. zn. 2 Cdo 108/2007).

33. Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobkyne v časti, v ktorej uviedla, že ho podáva podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP, dovolací dôvod nebol vymedzený spôsobom uvedeným § 431 až § 435 CSP. Absenciu takej náležitosti považuje CSP za dôvod pre odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f/ CSP.

34. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že ide o dôvody, pre ktoré dovolací súd dovolanie žalobkyne odmietol, a to sčasti podľa § 447 písm. c/ CSP, sčasti podľa § 447 písm. f/ CSP.

35. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

36. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.